

Бекітімін:

Мектеп директоры: С.М.Издина

Әдістемелік кеңесте қаралды

№2 хаттама

17.10.2022 жыл

М.Жұмабаев атындағы жалпы білім беретін орта мектебінің «Жауқазын» шағын орталығындағы «Қошақан» ересек тобының тәрбиешісі Спан Гүлназ Талғатқызының

**2022-2023 оқу жылына (17 қазан-31 мамыр аралығына)
арналған перспективалық жоспары**

Білім беру үйімі: М.Жұмабаев атындағы ЖББОМ «Жауқазын»шагын орталығы

Топ: «Қошақан» ересек тобы

Балалардың жасы: 4-5 жас

Жоспар күрылу кезеңі: Қазан айы 2022-2023 окуу жылы

Дадылар	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Физикалық касиеттерді дамыту	Дене шынықтыру (антасына 3 рет)	<p>Негізгі қимылдар Жүру: өкшемен, аятын сыртқы қырымен, адымдаған, жан-жакка косалқы қадаммен (онға және солға) багытты және қарқынды өзгертіп жүру, , кол мен аяқ қимылдарын үйлестіру.</p> <p>Тепе-тендікті сақтау: сзықтардың арасымен (аракашықтығы 15 сантиметр) жүру, Колды екі жакқа созып, көздерін жұмып, заттардан аттап ету.</p> <p>санта бір-бірден, шенбер бойымен, «жыланша», шашырап жүтіру; шапшаң және бағу қарқынмен жүтіру.</p> <p>10 метрге дейінгі кашықтықта заттардың арасымен тұра багыт бойынша, көлбеу тактай бойымен тортагандан енбектеу;</p> <p>Секіру: 2–3 метр кашықтықка алға үмтүліп кос аяқпен секіру, 20–25 сантиметр бінктікten секіру,</p> <p>заттардың арасымен доңтарды, құрсауларды бір-біріне домалату; заттарды қашықтыққа лактыру (3,5–6,5 метрден кем емес), он және сол колымен колденең койылған нысанага (2–2,5 метр қашықтықтан) лактыру.</p> <p>Санқа түру, сан түзеу, санқа қайта түру. Бір-бірден сапқа түру, бір-бірінің жаңына санқа және шенберге түру.</p> <p>Ыргактық жаттыгулар. Таныс, бүрнің үйренген жаттыгуларды және қимылдарды музыкамен сүйсмелдеу арқылы орындау.</p>

Коммуникативтік дагдыларды дамыту

	<p>Сойлеуді дамыту</p> <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дагдыларын бекіту. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p> <p>Сойлеу қарқынын озгертуді бекіту: ақырын, жылдам сойлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтшаштар айтқызу.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаган ортадан тыс заттар мен күбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау.</p> <p>Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру. Сойлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сойлемдегі сөздерді байланыстыруға, қомекші сөздерді дұрыс қолдануга үйрету, зат есімдерді жекеше және көпші түрде, зат есімдерді сынесімдермен байланыстыруға үйрету.</p> <p>Байланыстырып сойлеу.</p> <p>Диалогтік сойлеуді жетілдіру: әнгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұраптар қоюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.</p> <p>Балаларды әнгіме айтуда үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауда үйрету, түрлі балалар әрекеттеріндегі бейнелеген суреттері, бүйымдары бойынша әнгімелер күрастыруға, шыгармалардың, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуда үйрету.</p>
	<p>Керкем әдебиет</p> <p>Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әнгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу.</p> <p>Тыңдалған шыгарманың мазмұнын қайталап айтуда, қыска өлеңдерді, санамақтарды жатка айтуда, шыгарма мазмұнын дұрыс кабылдауда, кейіпкерлеріне жанапшырылған таныту, ондағы әрекеттердің дамуын көздейту, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактау, халық ауыз әдебиеті шыгармаларымен таныстыру.</p>
<p>Казак тілі алтасына 1 рет</p>	<p>Тілдік дамытушы орта.</p> <p>Айналасындағы өзін қоршаган ортадан тыс заттар мен күбылыстар, оқиғалар туралы ақпараттарды алуша және оларды талқылауда мүмкіндік беру.</p> <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сойлеуде тыныс алушы, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқыншамен сөйлей білуді дамыту.</p> <p>Казак тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуда баулу.</p> <p>Сөздік қор.</p> <p>Коршаган ортадағы заттар мен осімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табигат</p>

		<p>күбылыстарынын, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атап дагдыштарын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық күрылымы.</p> <p>Сөздерді жіктеп, төуелдеп, септеп қолдана білуге үйрету. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен қолданылатын «емес» шылауын қолдана білуге үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес жауап беруге мүмкіндік беру.</p>
Танымдық дагдыштарды дамыту	Математика негіздері	<p>Жиын. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, олшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру,</p> <p>Сан, санау.</p> <p>Екі катарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, тенденциялық туралы үғымдарды қалыптастыру. Тен үғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу. «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету.</p> <p>Шама. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру. екі затты үстінен және қасына қою тәсілдерін қолданып, Ұзындығы бойынша заттарды салыстыру.</p> <p>Геометриялық фигурандар.</p> <p>Балаларды геометриялық фигурандарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) танып атап білуге үйрету. геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сейлеуде сын есімдерді колданып, салыстыру нағижендерін атап (ұзындау-қысқалау,)</p> <p>Кеністікті бағдарлау.</p> <p>Кеністік бағыттарын озіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу(алға-артқа, онга-солға, жогары-төмен).</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Тәулік боліктегі (танертен, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері туралы үғымдарын көңейту.</p>
Балалардың шыгармашылық дагдыштарын, зерттеу іс-әрекетін дамыту	Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу.</p> <p>Заттардың көлемі бойынша аракатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа. Балалардың گүлдер, қоршаган заттар мен табигат объектілерінің түстері мен ренктері туралы үғымдарын байыту. Коныр, қызғылт сары, ашық жасыл ренктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауга ынталандыру (каждті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). Пішінін ескере отырып, ою-ориенті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы аракашықтықтарды сақтау,</p> <p>Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуда сыйбалар</p>

	<p>мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төмөнге немесе солданонға пішіннің шеткі сзығынан шыкпай ыргакты түрде бояу.</p> <p>Коршаган органдың әсемдігіне, казақ халқының және басқа халыктардың өнер туындыларына, киіз үйге, оның жабдықтарына, тұрмыстық заттарға, ойнышықтарға, сәндік-қолданбалы өнерге қызығушылықты дамыту. Дөңгелек, шаршы пішіндегі қазақ оюларының элементтерін: «қызғалдақ», «ирек», суретін салу, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сактау.</p>
Мұсіндеу	<p>әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тәнерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке боліктерді тұтас боліктен созу, майда бөлшектерді қысу сиякты тәсілдермен мұсіндеу.</p> <p>Бірнеше боліктерден заттарды мұсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сактау, боліктерді біріктіру.</p> <p>Қазақ халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мұсіндеуге баулу. Дайын мұсінді дөңгелек, сопак, шаршы, ұшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен бәзендіру..</p>
Жапсыру	<p>Кайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Тұзу сзығык бойымен алдымен қыска, кейін ұзын жолақтарды қиуды үйрету.</p> <p>Текшеден донгөлек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды қиуда колдану.</p> <p>Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішіннің қиу және ол заттарды қағаз бетінде орналастыру дағдыларын қалыптастру.</p>
Құрастыру	<p>Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді қолдененінен орналастыру. құрастыруға колданған құрылым болшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атау, оларды саласы, көлемімен пішіні бойынша таңдау.</p>
Музыка (аптасына 1 рет)	<p>Музыка тындау.</p> <p><u>Музыканы тындау мәдениетін сактау</u> (музыкалық шыгармаларды алданамай сонына дейін тындау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шыгармаларды білу, тындалған музыкадан алған әсерлері туралы әңгімелдеу.</p> <p>Ән айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуга үйрету, әнді созып, кимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Аспалтың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуга баулу (тәрбиешіні көмегімен).</p> <p>Музыкалық-ыргакты кимылдар.</p> <p>Би кимылдарын, ойындары музыкалық кимылдарды орындауга қызығушылық тудыру, марш сипатын ыргакты жүріспен беру, музыканың кимылдық сипатына қарай жөніл, ыргакты</p>

Элеуметтік- эмоционалды дағдыларды калыптастыру	Коршаган ортамен тәнестыру	<p>жүгіру:</p> <p>табигат құбылыстарын атайды және ажыратады; бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілейді; ауа-райындагы және табигаттагы маусымдық өзгерістерде қарапайым байланыстар орнатылғанды; жабайы андарды, олардың сыртқы түрі, козгалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуін біледі; өсімдіктердің өсуі үшін жер, топырак, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін түсінеді;</p>
--	----------------------------------	--

Білім беру үйімі: М.Жұмабаев атындағы ЖББОМ «Жауқазын»шагын орталығы

Топ: «Кошакан» ересек тобы

Балалардың жасы:4-5 жас

Жоспар күрылу кезеңі:Қараша айы 2022-2023 оку жылы

Дағдылар	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Физикалық жасиеттерді дамыту	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	<p>Негізгі кимылдар:</p> <p>Жүру: өкшемен журу, сзықтардың бойымен журу, арканның, тақтайдың, гимнастикалық скамейканың, борененің бойымен журу қолды екі жакка созып, басқа қапшық койып, заттардан аттап өту, бұрылу.</p> <p>Секіру: 4–5 сзықтан аттап (сызықтардың арақашыктығы 40–50 сантиметр) секіру</p> <p>Лактыру: заттарды кашыктыққа лактыру (3,5–6,5 метрден кем емес), он және сол колымен көлденен қойылған нысананаға (2–2,5 метр қашыктықтан), допты жоғары лактыру және екі колымен қағып алу (катарынан 3–4 рет).</p> <p>Сапқа түру, сап түзеу, сапқа қайта түру. Бір-бірден сапқа түру.</p>

Коммуникативік

дағдыларды дамыту

Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызын және ұнді (р, л) дыбыстарды анық айтуга жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратада білуге және атауга үйрету.</p> <p>Сөздік қор. Баланың сөздік корын айналасындағы өзін қоршаган ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен көңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруға, комекші сөздерді дұрыс колдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде атау.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Балаларды әнгіме айтуга үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауға, түрлі балалар әрекеттерінде бейнелеген суреттері бойынша әнгімелер құрастыруға, ертегілердің қызықты үзінділерін қайталап айтуга, бейтаныс заттар туралы ақпаратты талқылауға баулу.</p>
Көркем әдебиет	<p>Әдеби шығармаларды мұқият тындау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадагалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сақтауға, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беру. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, әнгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, жұмбак шешу.</p>
Қазақ тілі. (аптасына 1 рет)	<p>Тілдік дамытушы орталыбыстық сөйлеу мәдениеті.</p> <p>Ұжымдық әнгімеге катысуга, әнгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын анық сөйлей білуді дамыту Қазақ тіліне тән ү, ұ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуга баулу.</p> <p>Сөздік қор. Қоршаган ортадағы заттар мен өсімдіктердің, табигат құбылыстарын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Үлгі бойынша жай сөйлемдер құра білуге</p>

		<p>үйрету.</p> <p>Байланыстырып сойлеу. Қарым-қатынас барысында балаларды қойылған сұрақтардың сипатына сәйкес хабарлы сөйлеммен жауап беру.</p>
Танымдық	Математика негіздері.	<p>Сан, санау. 3-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауга «нешінші?» сұрагына жауап беру. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, тенденциялардың туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тен ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алғып тастау арқылы қалыптастыру, «канша болды?», «каншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету.</p> <p>З қолемінде тұра санауда жаттықтыру.</p> <p>Шама. Биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, заттарды салыстыру.</p> <p>Геометриялық фигуналар. Балаларды геометриялық фигуналарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және дene кубты танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көрү және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қыскалау, жоғары-төмен).</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан онға қарай орналастыру.</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік белгілері (танертен, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері туралы ұғымдарын көңейту.</p>
Балалардың шығармашылық дидактикалық зерттеу іс-әрекетін	Сурет салу	Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу . Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау.
	Мұсіндеу	Бірнеше боліктерден заттарды мұсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сактау, боліктерді біріктіру. Балалардың қолемді пішіндер мен қаралайым композицияларды мұсіндеуге кызығушылығын арттыру. Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін қолдану. Заттардың (жануарлар, құстар) толық пішіні пайдаланып, олардың мұсіндеуден көрсеткіштерін сипаттауды жүргізу.
	Жапсыру	Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Түзу сыйық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қиуды үйрету. Текшеден

	дәңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопакша пішіндерді киып алуға, бұл тәсілді қиюда колдану.
Құрастыру	Құрылым материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру, құрастыруға қолданған құрылым бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атау, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылым бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылымспен түрлі ойындар ойнауга ынталандыру
Музыка (аптасына 2 рет)	<p>Музыка тындау. Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тындалған музыкадан алған әсерлері туралы әнгімелдеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауга үйрету (акырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тыннату.</p> <p>Ән айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуга үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Әуенде таза және сөздерді анық айтуга, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуга баулу (тәрбиешіні комегімен). Би қимылдарын, ойын музыкалық әрекеттерін орындауга қызыгуышылдықтарын арттыру.</p> <p>Музыкалық-ыргакты қимылдар. қимылдарды музикамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші бөлігінде қимылдарды озгерту, музыканың көнілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауга баулу.</p>

Әлеуметтік- эмоционалды дагдыларды кальптастыру	Коршаган тәнистырыу ортамен	<p>Жануарлар әлемі. Төрт түлік және оның төлдері (мінезіндегі ерекшеліктер, қозғалысы, коректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын көңейту.</p> <p>Жабайы андар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қысқа бейімделуі туралы ұғымдарын байыту.</p> <p>Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде – көбелектердің, қоныздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста - құстарды қоректендірудің қажеттігі, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау.</p>
--	-----------------------------------	--

Білім беру үйімі: М.Жұмабаев атындағы ЖББОМ «Жауқазын»шагын орталық

Топ: «Қошақан» ересек тобы

Балалардың жасы 4-5жас

Жоспар күрылу кезеңі: Желтоқсан айы 2022-2023 оку жылы

Дағдылар	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Физикалық қасиеттерді дамыту	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	<p>Негізгі қимылдар. өкшемен, адымдал, сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен алмастыру, сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, кол мен аяқ қимылдарын үйлестіру. көлбеу тақтай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру;</p> <p>Аяқтың ұшымен, сапта бір- бірден, шенбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; түрлі тапсырмаларды орындаі отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру. 1–1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелеу:</p> <p>Жорғалау, өрмелеу: көлденең тақтада торт аяқпен жорғалау, құрсаумен өрмелеу; гимнастикалық кабырғаға ауыспалы қадамдармен жогары және төмен котерілу, аркалықтың, гимнастикалық орындықтың үстіне шығу.</p> <p>секіру: аяқ бірге, аяқ алшақ, бір аяқпен (он және сол жақта кезектесіп), 20-25 сантиметр биіктікten, бір жерден ұзындығы (кем дегенде 70 сантиметр). доптарды айналдыру, бір-бірін заттардың арасына айналдыру; заттарды тік нысанага (нысананың ортасының биіктігі 1,5 метр) 1,5 метр қашықтықтан лактыру; доптарды бір-біріне төмennен, бастың үстінен лактыру және оларды ұстай (1,5 метр қашықтықта).</p> <p>Күріліс, қайта құру: сзық бойынша, бағдарларға сәйкес теңестіру; онға, солға, айналады.</p>

Сөйлеуді дамыту	<p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуга жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p> <p>Сейлеу қарқының өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін мен жаңылтпаштар айтқызу</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үйрету</p> <p>Сөздік қор. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаган ортадан тыс заттар мен күбылыштардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың колданылу аясы туралы балалармен талқылау.</p> <p>Сөйлеуде күнделікті көп колданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді колдану.</p> <p>Сөздік корды мағынасы қарама- қарсы антоним сөздермен байту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сейлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс колдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауга, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бүйрек райымен колдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырылған сөйлеу. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге катысуга баулу, диалогке катысушы үшін түсінікті сұраптар коюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналуға үйрету.</p>
-----------------	---

	Көркем әдебиет	<p>Тындалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуға, қысқа өлеңдерді, санамактарды жатқа айтуға, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпактарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сактауға, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауға, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға баулу. Мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге, ересектермен бірге ертегі мен әнгіменің басын, соңын ойдан құрастыруға баулу.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әнгіме құрастыруына мүмкіндік беру.</p> <p>Сахналық қойылымдарға қатысуға, таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік қуралдарын (интонация, ым-ишара, қымыл) қолдану.</p>
	Қазақ тілі (аптасына 1 рет)	<p>Тілдік дамытушы орта. Ұжымдық әнгімеге қатысуға, әнгімелесушінің сезін бөлмей, кезекпен сөйлеуге, бейнелеу қуралдарын қолдану.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алушы анық сөйлей білуді дамыту.</p> <p>Қазақ тіліне тән қ,ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуда баулу.</p> <p>Сөздік кор. Коршаған ортадағы заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. Тұстық карым-қатынасты білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің отбасындағы қызықты оқигалар туралы айтуда баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Жай сөйлемдер күра білуге үйрету. Өз ойын жай сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Ойыншықтарды 4-5 сөйлеммен сипаттау</p>
Танымдық зияткерлік дағдыларды дамыту	Математика негіздері	<p>Жиын. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан түратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүзпен қою арқылы оларды салыстыру негізінде тен немесе тен еместігін анықтай білу</p> <p>Сан, санау. 4-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тен ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем</p>

	<p>топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «канша болды?», «қаншасы қалды?» сұраптарына жауап беруге үрету.</p> <p>4 көлемінде тұра және кері санауға жаттықтыру.</p> <p>Шама. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру.</p> <p>Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстінен және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру, салыстыру .</p> <p>Геометриялық фигуралар.</p> <p>Балаларды геометриялық фигураларды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кендеу-тарлау, жоғары-төмен).</p> <p>Кеңістікті бағдарлау.</p> <p>Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алғартқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттардың өзіне қатысты орналасуын создермен белгілеу (менің алдында үстел, сол жағымда орындық тұр).</p> <p>Үақытты бағдарлау.</p> <p>Тәулік бөліктері (танертен, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертен» туралы ұғымдарын көнектізу.</p>
Балалардың шығармашылық дағыларын, зерттеу іс-әрекетін дамыту	<p>Сурет салу</p> <p>Қоршаган ортанның әсемдігіне, қазақ халқының және басқа халықтардың өнер туындыларына, киіз үйге, оның жабдықтарына, тұрмыстық заттарға, ойыншықтарға, сәндік-қолданбалы өнерге қызыгуышылықты дамыту.</p> <p>Заттардың пішіні: дөңгелек, сопак, шаршы, тікбұрыш, үшбұрыш, көлемі бөліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту.</p> <p>Дөңгелек, сопак, шаршы, үшбұрыш пішіндеңі қазақ оюларының элементтерін: «құс қанаты», «құс тұмсық», «ботакөз» суретін салу, элементтердің орналасу ретін, олардың арасындағы қашықтықты сақтау</p> <p>Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануға, көп түске назар аударуға деген үмтүлістың қолдау.</p>

	<p>Балаларды суреттерді кылқаламмен, қаламмен бояуга үрету, заттарды бояуда сыйбалар мен жақпаларды бір бағытта жогарыдан төмөнге немесе солдан онға пішіннің шеткі сзығынан шықпай ыргакты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сзықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сзықтарды жүргізу.</p>
Мұсіндеу	<p>Бірнеше бөліктерден заттарды мұсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сақтау, бөліктерді біріктіру. Мұсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін колдану. Ертеғілер мен қоршаған өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Казак халқының тұрмыстық заттарымен таныстыру, оларды мұсіндеуге баулу. Дайын мұсінді дөңгелек, сопак, шаршы, ушбұрыш пішіндегі қазак оюларының элементтерімен безендіру. Мұсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сақтау.</p>
Жапсыру	<p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қып алу. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша аракатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиоға немесе өз бетінше ойдан қып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық киялды дамыту.</p> <p>Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сақтау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.</p>
Құрастыру	<p>Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру</p> <p>Орналастыру тәсілдерін колдана отырып, құрастыруға қолданған құрылыш бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атау, оларды сапасы, көлемі мен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыш бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылышпен түрлі ойындар ойнауға ынталандыру.</p> <p>Құрылыш бөлшектеріне ұқыптылықпен қаруа, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сақтау.</p>

	<p>Ұжымдық құрастыруға қызыгушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді бөлісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді колдану, командамен бірге нәтижеге кол жеткізу, дайын құрылышты талдау. Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шырышықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру.</p>
Музыка (антасына 2рет)	<p>Музыка тындау. Балалардың музыкаға деген қызыгушылығын тудыру, оны тындауга ынталандыру, музыкалық шыгармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту. жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, казактың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тындату.</p> <p>Ән айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуга үйрету, ән айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуенде таза және сөздерді анық айтуга, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуга баулу (тәрбиешінің көмегімен).</p> <p>Музыкалық-ыргакты қимылдар. Қос аякпен еркін және жеңіл секіру, қимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші болігінде қимылдарды езгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналауга баулу, музыканың ыргағына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p> <p>Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды колдану.</p> <p>Ағаш қасықтармен, асатаяқ, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қарапайым әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарын тану және атау.</p> <p>Билер. Музыканың сипатына сәйкес қимылдарды аудыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сақтау. Жеңіл, ыргакпен қозгалу; жүлпен би қимылдарын орындау; билerde ойындағы музыкалық қимылдарды қолдану.</p>

**Элеуметтік-эмоционалды
дагдыларды қалыптастыру**

	<p>Атрибуттармен би қимылдарын орындау. Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру.</p> <p>Коршаган ортамен таныстыру</p> <p>Табиғат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жаңбыр, тұман, қар, бұршақ, кемпірқосақ, боран) кеңейту.</p> <p>Бақылау қүнтізбесінде ауа райын белгілеу (сүйк, жылы, күн шуақты, қар, жаңбыр жауды, жел сокты), соған сәйкес киіну.</p> <p>Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел соғып, жапырақтар түсті, күннің сұықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау.</p> <p>Ауыл шаруашылығы қызметкерлерінің еңбегі, (қаламен ауылдың байланысы), диканның еңбегі туралы білімді</p> <p>Отанымыз – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге катысуга баулу. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) күрметпен қарауга тәрбиелеу</p> <p>Қазақстан Республикасының бас қаласы – Астана қаласы, республикадағы қалалар мен ауылдардың атаулары, олардың көрікті жерлері, ауыл мен қала өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын дамыту.</p>
--	--

Білім беру үйімі: М.Жұмабаев атындағы ЖББОМ «Жауқазын» шағын орталығы

Топ: «Қошакан» ересек тобы

Балалардың жасы 4-5 жас

Жоспар күрылу кезеңі: Қантар айы 2022-2023 оку жылы

Дағдылар	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Физикалық қасиеттерді дамыту	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	<p>Негізгі қимылдар Жұру: өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдаپ, жан-жакка косалқы кадаммен (онға және солға), жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгергіп жұру, кол мен аяқ қимылдарын үйлестіру.</p> <p>Тепе-тендікті сақтау: сызықтардың арасымен жұру; колдарды өртүрлі қалыпта ұстап, еденинен 20 – 25 сантиметр жогары қойылған сатының таяқшаларынан;</p> <p>Жүгіру. аяқтың ұшымен, тізені жогары көтеріп, адымдаپ жүгіру, «жыланша»; орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру.</p> <p>Енбектеу, өрмелуе, етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен колдарымен тартылып, алға карай енбектеу; құрсаудан енбектеп оту; гимнастикалық қабыргаға жогарытомен ауыспалы қадаммен өрмелуе.</p> <p>Секіру: 2–3 метр қашықтыққа алға үмтүлыш қос аяқпен секіру, бір аяқпен (он және сол аяқты алмастыру) секіру.</p> <p>Лактыру, қағып алу, домалату. заттарды қашықтыққа лактыру (3,5–6,5 метрден кем емес); он және сол қолымен көлденен қойылған нысанана (2–2,5 метр қашықтықтан), 1,5 метр қашықтықта тігінен қойылған (нысанан ортасының биіктігі 1,5 метр) нысанана лактыру; допты бір-біріне теменнен және бастан асыра лактыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лактыру (2 метр қашықтықтан); допты жогары лактыру және екі қолымен қағып алу (катарынан 3–4 рет).</p> <p>Сапқа түру, сап түзеу, сапқа қайта түру; онға, солға бүрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстасу және жақын түру.</p> <p>Ыргактық жаттығулар. Таныс, бүрін үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау.</p> <p>Шанамен сырғанау: бір-бірін сырғанату, Муз жолмен өз бетінше сырғанау.</p>

Сөйлеуді дамыту	<p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дагдыларын бекіту. Сейлеу каркынын озгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаشتар айтқызу. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Дикция бойынша жұмысты жалгастыру: сездер мен сез тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту.</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сездерді есту арқылы ажыратада білуге және атауга үйрету.</p> <p>Сөздік корп.</p> <p>Айналасындағы заттармен сездік корды кеңейту: тұрмыстық заттар және қоршаган орта заттарының колданылу маңыздылығын түсіну, заттардың атауларын, олардың беліктері мен белшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сөйлеуде колдану.</p> <p>Сейлеуде күнделікті көп колданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді колдану. Сөздік корды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сездермен (оынышытар, киім, аяқ киім, ыдыс, жинақ), заттардың орналасқан жерін (сол, он, катар, жаңында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының сездерімен байыту.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сейлемдегі сездерді байланыстыруға, көмекші сездерді дұрыс колдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауга, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бүйрек райымен колдана білуге үйрету(отыр, жур, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуга баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс,толық жауап беруге баулу.</p> <p>Балаларды әңгіме айтута үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап, сипаттауга, бейтаныс заттар, күбылыстар, оқигалар туралы акпаратты талқылауга баулу.</p> <p>Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сақналауга үйрету.</p>
-----------------	--

	<p>Көркем әдебиет</p>	<p>Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тындауга, көркем сөзге, кітапка қызығушылыққа баулу.</p> <p>Шыгарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпактарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді колданып, оларды есте сактауга, шыгарма мазмұнын дұрыс қабылдауга, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуға баулу. Әдеби шыгармаларды мүкият тындау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту, ондагы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауга, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шыгарма мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруге, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, соңын ойдан құрастыруғабаулу.</p> <p>Шешендейкке, соз онеріне баулу, жұмбак шешу өнеріне баулу.</p> <p>Сахналық қойылымдарға катысуга, таныс әдеби шыгармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауга, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишира, кимыл) колдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауга, оларды басқа қырынан көрсетуге (катығез-мейірімді, аккоңіл-салмақты) ынталандыру.</p>
	<p>Қазақ тілі аптасына 1 рет</p>	<p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуда баулу.</p> <p>Сөздік кор.</p> <p>Коршаган ортадағы заттар мен есімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табигат күбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөздерді жіктең, тәуелден, септеп қолдана білуге үйрету. Етістіктің болымсыз түрін немесе есім сөздермен колданылатын «емес» шылауын қолданабілуге үйрету.</p> <p>Байланыстырып сейлеу.</p> <p>Карым-қатынас барысында балаларды қойылған сұраптардың сипатына сәйкес жауап беруге мүмкіндік беру. ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөлеммен сипаттауга.</p>
	<p>Математика негіздері</p>	<p>Жиын. Балаларға жиын, оның өртүрлі түстегі, пішіндегі, өшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүппен кою арқылы оларды санамай-ак салыстыру негізінде тен немесе тен еместігін анықтай білу.</p> <p>Сан, санау.</p> <p>4-кес дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауга «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауга, «барлығы қаша?» сұрағына жауап беруге үйрету.</p>

	<p>Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, тәндік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «канша болды?», «каншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету.</p> <p>Шама. Заттар шамасы бойынша өртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру.</p> <p>Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстінен және касына кою тәсілдерін колданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзын-қыска, енді-енсіз, биік-аласа, жуан- жіңішке сын есімдермен белгілеу.</p> <p>Геометриялық фигуralар.</p> <p>Геометриялық пішіндерді керу және сипап сезу арқылы зерттеу, сойлеуде сын есімдерді колдану.</p> <p>Кеңістікті багдарлау.</p> <p>Заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдында үстел, сол жағымда орындық түр).</p> <p>Уақытты багдарлау.</p> <p>«Бүгін», «кеше», «ертен» туралы ұғымдарын көнектізу.</p>
Балалардың шығармашылық дәрежесін зерттеу дамыту	<p>Сурет салу</p> <p>Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір- біріне арақатынасын беру.</p> <p>Заттардың пішіні: дөнгелек, сопак, шаршы, тікбұрыш, ушбұрыш, көлемі беліктерінің орналасуы туралы түсініктерді бекіту. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа.</p> <p>Балалардың ғүлдер, коршаган заттар мен табигат объектілерінің түстері мен ренктері туралы ұғымдарын байыту. түстерді өз бетінше жасауга ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру).</p> <p>Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуга үйрету, заттарды бояуда сыйбалар мен жақпаларды бір бағытта жогарыдан төменге немесе солдан онға пішіннің шеткі сзызығынан шықпай ырғакты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сзықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сзықтарды жүргізу.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруга, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуга, қауіпсіздікі сактауға баулу.</p>
	<p>Мүсіндеу</p> <p>Бірнеше беліктерден заттарды мүсіндеу, оларды орналастыру, пропорцияларды сактау, боліктерді біріктіру.</p> <p>Балалардың көлемді пішіндер мен қаралайым композицияларды мүсіндеуге кызығушылығын арттыру.</p> <p>Мүсіндеуде қысу, тарту, басу әдістерін колдану.</p>

	<p>Ертегілер мен коршаган өмір тақырыптарына сюжеттік композициялар құру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара болісу.</p> <p>Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
Жапсыру	<p>Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопакша пішіндерді киып алуға; Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін кию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың колемі бойынша аракатынасын ескеру.</p> <p>Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды киуга немесе өз бетінше ойдан киып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық киялды дамыту.</p> <p>Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сактау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.</p>
Құрастыру	<p>Құрылым материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру</p> <p>Орналастыру тәсілдерін колдана отырып, оларды сапасы, көлемімен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылым бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылымспен түрлі ойындар ойнауга ынталандыру.</p> <p>Құрылым бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына кою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сактау.</p> <p>Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылым жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді болісу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командамен бірге інтижеге қол жеткізу, дайын құрылымсты талдау.</p> <p>Табиги, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Калдық (қакпақтың түрлері, пластик, кораптар, кір кыстыргыштар) заттардан құрастыру.</p> <p>Табиги материалдардан түрлі композиция жасауга ынталандыру. Шығармашылық киялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдау, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
Музыка (аптасына 1 рет)	<p>Балалардың музыкаға деген қызығушылығын тудыру, оны тындауга ынталандыру, музыкалық шығармаларды эмоционалды қабылдауды дамыту.</p> <p>Музыка тындау.</p> <p>Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тындалған музыкадан алған әсерлері туралы әнгімелдеу, музыкалық шығарманың мәнерлі қуралдарын байқауга үйрету (акырын, катты, бағу, жылдам), жогары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және кимылдармен сүйемелдеу.</p> <p>Ән айту.</p>

Қысқа музикалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуеніді таза және сөздерді анық айтуда, музиканың сипатын жеткізе білуге үйрету.

Музикалық-ыргакты қимылдар.

Би қимылдарын, ойындағы музикалық қимылдарды орындауға қызыгуышылқ тудыру, марш сипатын ыргакты жүріспен беру, музиканың қимылдық сипатына қарай женил, ыргакты жүгіру;

музиканың ыргағын нақты бере отырып, кос аяқпен еркін және женіл секіру,

Балалар музикалық аспаптарында ойнау.

Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шұлы музикалық аспаптарды колдану.

Ағаш қасыктармен, асатаяқ, сазсырнайда қарапайым әуендерді ойнау.

Би.

Әуениң көнілді сипатын қабылдауға үйрету, музиканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қимылдарды бастау, музиканың сипатына сәйкес қимылдарды ауыстыру, би қимылдарының, билердің атауларын есте сактау.

Женіл, ыргақпен қозғалу; жүппен би қимылдарын орындау; билерде ойындағы музикалық қимылдарды колдану.

**Элеуметтік-емониціалды дағдыларды
калыптастыру**

Коршаған ортамен тәнистыру	<p>Олі табигат күбылыстары мен заттары.</p> <p>Табигат күбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жанбыр, тұман, кар, бұршақ, кемпіркосақ, боран) көнегіту.</p> <p>Бакылау құнтізбесінде ауа райын белгілеу (сүйк, жылы, күн шуакты, кар, жанбыр жауды, жел сокты), соган сәйкес киіну.</p> <p>Бакылау құнтізбесінде ауа райын белгілеу (сүйк, жылы, күн шуакты, кар, жанбыр жауды, жел сокты), соган сәйкес киіну.</p> <p>Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бакылау және анықтау (жел соғып, жапырактар түсті, қүннің сұкытығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, қар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау.</p> <p>Ауа райы мен климаттық жағдайлардың өзгеруін бакылау. Қазақстанның түрлі аймақтарында ауа райының түрліше болуы туралы түсінік беру.</p> <p>Балаларды заттық әлеммен тәнистыру және онымен өрекет жасау дағдыларын калыптастыру. Жақын манайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Колік турлерінің колданысын (әуе, су, жерде жүретін коліктер)ажырата білу, оның түрлері және колданылуы машинаның жабдықтарына байланысты екені туралы (жедел жәрдем, өрт сөндіру машинасы) білу, телефон, компьютер, теледидардың колданылуы және оларды пайдаланудың кейбір қарапайым ережелері туралы білу.</p> <p>Өз өмірінің қауіпсіздігінің қарапайым дағдыларын менгеру (электрқұралдарынан сак болу, өз бетінше от жақпау, сірінкемен ойнамау, терезенің алдына шықпау, баспалдаққа көтерілгенде және түскенде таяныштан ұсташау);</p>
-------------------------------	--

Білім беру үйімі: М.Жұмабаев атындағы ЖББОМ «Жауқазын» шағын орталығы

Топ: «Қошқан» ересек тобы

Балалардың жасы 4-5 жас

Жоспар күрылу кезеңі: Ақпан айы 2022-2023 оқу жылы

Дағдылар	Үйімдастырылған іс-әрекет	Үйімдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Физикалық қасиеттерді дамыту	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	<p>Негізгі кимылдар</p> <p>Жүру: Адымдал, жан-жакқа косалқы кадаммен (онга және солға) бағытты және каркынды озгеріп жүру, қол мен аяқ кимылдарын үйлестіру.</p> <p>Тепе-тәндікті сактау: Гимнастикалық скамейканың, бөрененің бойымен жүру, қолды екі жакқа созып, басқа қашық койып, заттардан аттап ету, колдарды артүрлі қалыпта устап, үрленген доптардан (бір-бірінен қашық койылған 5–6 доп арқылы кезекпен) аттап ету.</p> <p>Жұғіру: орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүтіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелу: етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен колдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу, күрсаудан еңбектеп ету, гимнастикалық кабырга жогары-темен ауыспалы кадаммен өрмелуеу.</p> <p>Секіру: 2–3 метр қашықтыққа алға ұмтылып кос аяқпен секіру, бір орында тұрып, онга, солға бұрылып қыска секіргішпен секіру.</p> <p>Лактыру, домалату, қагып алу: заттардың арасымен доптарды, күрсауларды бір-біріне домалату; заттарды қашықтыққа лактыру (3,5–6,5 метрден кем емес), 1,5 метр қашықтықта тігінен койылған (нысанда ортасының білдігі 1,5 метр) нысанага допты жогары лактыру және екі қолымен қагып алу (катарапан 3–4 рет).</p> <p>Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа кайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шенберге тұру. Екеуден, үшсузден бірінің артынан бірі катарға тұру, бағыт бойынша түзелу, екеуден, үшсузден бірінің артынан бірі катарға тұру. Үргактық жаттыгулар. Таныс, бұрын үйрентен жаттыгуларды және кимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау.</p> <p>Спорттық жаттыгулар: Шанамен сырғанау: төбешіктен сырғанау; бір-бірін сырғанату, шанамен төбешікке кетерілу, төбешіктен түскенде тежеу. Мұз жолмен өз бетінше сырғанау.</p> <p>Кимылды ойындар. Таныс ойындарды үйімдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік) дамыту. Кимылды ойындарда жетекші рөлді орындауга үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сактауга баулу.</p>

Сөйлеуді дамыту

Сөйлеудін дыбыстық мәдениеті.

Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айтуда дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуда жаттықтыру, Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқының өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сейлеуді менгерту үшін такпактар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратада білуге және атауға үйрету.

Сөздік қор.

Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін қоршаган ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен көңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау.

Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы сөздермен (оныншықтар, киім, аяқ киім, ыдыс, жиһаз), заттардың орналасқан жерін (сол, он, қатар, жанында, арасында), тұрмыстық электротехника заттарының және ұлттық тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін және мағынасы қарама-қарсы антоним сөздермен байыту.

Тілдің грамматикалық құрылымы.

Сойлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бүйрек райымен қолдана білуге үйрету(отыр, жүр, жүгір).

Байланыстырып сөйлеу.

Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұрақтар қоюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу.

Балаларды әңгіме айтуда үйрету: затты, суретті өз бетінше қарап,

Көркем әдебиет	<p>Әдеби шығармаларды мұқият тыңдау, кейіпкерлерге жанашырлық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауға, автор создерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шыгарма мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруге, ересектермен бірге өртегі мен әңгіменің басын, сонын ойдан құрастыруғабаулу.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, өртегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру.</p> <p>Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаш айту, жұмбак шешу, айтыс өнеріне баулу.</p> <p>Сахналық қойылымдарға қатысуга, таныс әдеби шығармалар, өртегілер бойынша қаралайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін мәнерлілік құралдарын (интонация, ым-ишара, қымыл) колдануға, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, акқоніл-салмақты) ынталандыру.</p>
Қазақ тілі аптасына 1 рет	<p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті. Қазақ тіліне тән о, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуга баулу. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сейлеуде тыныс алушы, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту.</p> <p>Сөздік қор. Коршаған ортадағы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табигат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Өз ойын жай және жайылма сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сейлеу. Карым-қатынас барысында балаларды қойылған сұраптардың сипатына сәйкес жауап беруге бір-бірімен еркін диалог құруға, еркін талқылауға мүмкіндік беру.</p>

Математика негіздері	<p>Жиын. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жұппен кою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу.</p> <p>Сан, санау.</p> <p>5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету.</p> <p>Екі қатарда орналаскан заттар тобын салыстыруды үйрету, тенденциялардың тенсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тен ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алғып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету.</p> <p>5 көлемінде тұра және кері санауға жаттықтыру.</p> <p>Шама. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлар түсінік беру.</p> <p>Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстінен және касына кою тәсілдерін колданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру.</p> <p>Геометриялық фигураналар.</p> <p>Балаларды геометриялық фигураналарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танынп, атап белуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді колданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-кыскалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, калын-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, калындығы бойыншатен).</p> <p>Кеңістікі бағдарлау.</p> <p>Кеңістік бағыттарын өзінс қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артка, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан онға қарай орналастыру, заттардың өзінен қатысты орналасуын сездермен белгілеу (менің алдында үстел, сол жағымда орындық түр).</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Тәулік бөліктегі (танертен, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы ұғымдарын көңейту.</p>
----------------------	--

Балалардың шыгармашылық дагдыларының зерттеу іс-әрекетін дамыту	Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды кайташып салу және олардың касына басқа заттарды бейнелсөү арқылы сюжеттік композицияларды салу. Заттардың көлемі бойынша аракатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа. Коныр, қызыгылт сары, ашық жасыл реңктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауда ынталандыру (қажетті түсті шыгару үшін бояуларды араластыру).</p> <p>Балалардың ғулдер, коршаган заттар мен табигат объектілерінің түстері мен реңктері туралы ұғымдарын байыту. Коныр, қызыгылт сары, ашық жасыл реңктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше жасауда ынталандыру (қажетті түсті шыгару үшін бояуларды араластыру).</p> <p>Балаларды суреттөрді қылқаламмен, каламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жақпаларды бір бағытта жогарыдан теменге немесе солдан онға пішіннің шеткі сызығынан шықтай ыргакты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сызықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сызықтарды жүргізу.</p> <p>Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауда, ұқышты болуға, кауіпсіздікті сактауда баулу.</p>
	Мүсіндеу	Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді колданып, бейнелерді мүсіндеу, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке боліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тасілдермен мүсіндеу. Мүсінделген заттың, фигуralардың бетін тегістеуге үйрету. Мүсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сактау.
	Жапсыру	<p>Жапсыру мен шыгармашылық әрекетке қызыгуышылықты, шыгармашылыққабілетті, киялды дамыту. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, ғулдердің пішінін кио және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дагдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысанадардың көлемі бойынша аракатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желимдеу, алдымен қағазбетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желимдеу. Қазақ халқының сәндік-колданбалы өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, коржынмен таныстыру.</p> <p>Геометриялық пішіндерден, өсімдіктерден әзірленген ою-өрнектерді жолаққа бірізділігін ескере отырып, жапсыру дагдыларын қалыптастыру. Ұжымдық сюжетті</p>

	<p>композицияны құрастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды киоға немесе өз бетінше ойдан киып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту.</p> <p>Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сактау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.</p>
Кұрастыру	<p>Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру.</p> <p>Ұжымдық құрастыруға қызығушылықты ояту, құрылыс жобасын бірлесіп ойластыру, құрдастар арасында міндеттерді белсізу, түрлі құрылымдық тәсілдерді қолдану, командаламен бірге нәтижеге қол жеткізу, дайын құрылышты талдау.</p> <p>Қағаздан құрастыру.</p> <p>Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шиыршықтаپ, колемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, болшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қаралайым пішіндер құрастыру.</p> <p>Табиги, қалдық материалдардан құрастыру.</p> <p>Табиги (мақта, жұн, жіп, асық, қағаз, тері, кенеп, мата, дәннін түрлері) және қалдық (қақпақтың түрлері, пластик, коралтар, кір қыстырғыштар) заттардан құрастыру. Табиги материалдардан түрлі композиция жасауға ынталандыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңдал, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.</p> <p>Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
Музыка (аптасына 1 рет)	<p>Музыка тындау.</p> <p>Музыканы тындау мәдениетін сактау (музыкалық шыгармаларды алаңдамай сонына дейін тындау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шыгармаларды білу, тындалған музыкадан алған әсерлері туралы әнгімеледеу, музыкалық шыгарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (акырын, қатты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары,</p>

төмөн), әндерді иллюстрацияларды көрсетүмен және қымылдармен сүйемелдеу.

Эн айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуга үйрету, әнді созып, қымылдармен үйлестіріп айтуды калыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуга баулу (тәрбиешіні көмегімен).

Музыкалық-ыргакты қымылдар.

Би қымылдарын, ойындағы музыкалық қымылдарды орындауга қызығушылық тудыру, марш сипатын ыргакты жүріспен беру, музыканың қымылдық сипатына қарай жеңіл, ыргакты жүгіру; музыканың ыргагын нақты бере отырып, кос аякпен еркін және жеңіл секіру, қымылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші болігінде қымылдарды өзгерту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналаяуға баулу, музыканың ыргагына сәйкес әртүрлі қарқынмен секіру.

Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.

Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану.

Ағаш қасықтармен, сылдырмактармен, асатаяқ, домбыра, сазсырнайда, барабан және металлофонмен қаралайым әуендерді ойнау.

Балалар музыкалық аспаптарын тану және атап.

Билер.

Әуеннің көңілді сипатын қабылдауға үйрету, музыканың кіріспесін ажырату, кіріспеден кейін қымылдарды бастау, музыканың сипатына сәйкес қымылдарды ауыстыру, би қымылдарының, билердің атауларын есте сактау.

Жеңіл, ыргакпен қозғалу; жұппен би қымылдарын орындау; билерде ойындағы музыкалық қымылдарды қолдану.

Музиканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шенбер бойыменән айтып жүру, қымылдарды өзгерту, шапшандық пен ептілік таныту, музыканың көңілді, ойнақы сипатын ажыратада білу, атрибуттармен би қымылдарын орындау.

Коршаган ортамен таныстырыу	<p>Бала, оның отбасы, үй.</p> <p>Баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру. Баланы есіп, жетілген ересек бала ретінде кабылдау, оның ойын ашық білдірге мүмкіндік беру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауга, құрмет көрсетуге, кішілерге камқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауга үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әңгімелуеу, өзінің жақындарына мактандырылған сезімін білдіру.</p> <p>Заттық әлем.</p> <p>Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дагдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Адамдарга сибектері үшін алғыс айттуға және сибектің нәтижесіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу.</p> <p>Олі табигат құбылыстары мен заттары.</p> <p>Табигат құбылыстары туралы ұғымдарын (жел, жанбыр, тұман, кар, бұршак, кемпіркосақ, боран) көңейту.</p> <p>Бақылау күнтізбесінде ауа райын белгілеу (суық, жылы, күн шуакты, кар, жанбыр жауды, жел сокты), соган сәйкес киіну.</p> <p>Қарапайым себеп-салдарлық байланыстарды бақылау және анықтау (жел согып, жапырақтар түсті, күннің суықтығынан жердегі қар мұзға айналды), ойын, еңбек, эксперимент барысында құм, кар, су, мұз, тас, саздың қасиеттерін анықтау.</p> <p>Осімдіктер әлемі.</p> <p>Осімдіктер, оларға күтім жасау (жерді копсыту, суару, жапырақтардың шаңын сұрту) туралы түсінікті дамыту. Бақылау, эксперимент және еңбек ету барысында осімдіктердің тірі тіршілік иелері екендігін, осімдік тұтастығының мәнін, олардың есүі үшін жер, топырак, су, күн, жарық, ылғал, жылудың қажеттілігін анықтау.</p> <p>Жануарлар әлемі.</p> <p>Төрт түлік және оның тәлдері (мінезіндеі өрекшеліктер, қозғалысы, коректенуі, адамдарға пайдасы), оларға күтім жасаудағы ересектердің еңбегі туралы ұғымдарын көңейту. Жабайы аңдар, олардың сыртқы түрі, қозғалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қыска бейімделуі туралы ұғымдарын байту.</p> <p>Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде – көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста - құстардың коректендердің қажеттілігі, көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбесі, олардың сайрауы, шыбылыштауы, шиқылдауы, ұя салуы, балапан шыгаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инсектилдер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орын анықтау.</p>
-----------------------------	---

Білім беру ұйымы: М.Жұмабаев атындағы ЖББОМ «Жауказы» шағын орталығы

Топ: «Қошақан» ересек тобы

Балалардың жасы 4-5 жас

Жоспар күрылу кезеңі: Наурыз айы 2022-2023 окуу жылы

Дағдылар	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Физикалық қасиеттерді дамыту	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	<p>Негізгі қимылдар:</p> <p>Жүру: оқшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдал, жан-жаққа қосалғы қадаммен (онга және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және карқынды өзгертіп жүру, кол мен аяқ қимылдарын үйлестіру.</p> <p>Тепе-тендікті сақтау: қырлы, көлбеу тақтай бойымен (еңі 2сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; қолдарды әртүрлі қалыпта ұстап жүру.</p> <p>Жүгіру: түрлі тапсырмаларды орындаі отырып: шапшан және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, 1-1,5 минут ішінде баяу қарқынмен жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, өрмелу: гимнастикалық қабырғага онға, солға ауыспалы қадаммен өрмелу, бөрене және гимнастикалық скамейкадан аттап өту.</p> <p>Секіру: аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (он және сол аяқты алмастыру) секіру, 4-5 сзықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40-50 сантиметр) секіру, 20-25 сантиметр биіктікten секіру</p> <p>Лактыру, домалату, қағып алу: заттардың арасымен доптарды, күрсауларды бір-біріне домалату; заттарды қашықтықта лактыру (3,5-6,5 метрден кем емес), он және сол қолымен колденен қойылған нысанага (2-2,5 метр қашықтықтан), 1,5 метр қашықтықта тігінен қойылған (нысана ортасынан биіктігі 1,5 метр) нысанага лактыру; допты бір-біріне томеннен және бастан асыра лактыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лактыру (2 метр қашықтықтан); допты жоғары лактыру және екі қолымен қағып алу (катарынан 3-4 рет).</p> <p>Сапка тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапка тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шенберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; онға, солға бұрылу, орнында айналу;</p>

жанына сапқа және шенберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі катарға тұру, бағыт бойынша түзелу; онға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшақ ұстай және жақын тұру.

Ыргактық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қымылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау.

Спорттық жаттығулар екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; онға, солға бұрылу.

Қимылды ойындар Таныс ойындарды ұйымдастыруды бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық касиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік) дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауга үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сактауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, кұрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.

Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуға жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру. Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін тақпактар мен жаңылтпаштар айтқызу. Дикция бойынша жұмысты жалғастыру: сөздер мен сөз тіркестерінің дұрыс айтылуын жақсарту. Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауға үрету.</p> <p>Сөздік қор. <u>Айналасындағы заттармен сөздік корды кеңейту: тұрмыстық заттар және коршаған орта заттарының колданылу маңыздылығын түсіну</u>, заттардың атауларын, олардың бөліктері мен бөлшектерін, олар жасалған материалдарды, материалдардың белгілі және белгісіз қасиеттерін сөйлеуде колдану. Сөйлеуде күнделікті көп колданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді колдану. Сөздік қорды заттар тобын білдіретін жалпылаушы және мағынасы қарама- карсы антоним сөздермөн байыту. Балаларды қазақ халқының конактайтылық дәстүрімен таныстыру, конакты күтіп алу, төрге отырғызу, «конак кәде», «сыбаға», ас қайыру, бата беру, конакты шыгарып салу дастүрлерін үрету арқылы үлкендерді сыйлауға, дастархан басында әдептілікті сактауға баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сөйлемдегі сөздерді байланыстыруга, көмекші сөздерді дұрыс колдануға үрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруга, етістіктерді бүйрүқ райымен қолдана білуге үрету(отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сойлеу.</p> <p>Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімеге қатысуға баулу, диалогке қатысуышы үшін түсінікті сұраптар коюға және койылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Балаларды әңгіме айтуға үрету: бейтаныс заттар, құбылыстар, оқигалар туралы акпаратты талқылауға баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша койылымдарды сахналу.</p>
-----------------	---

Көркем әдебиет	<p>Әдеби шығармаларды мұқияттындау, кейіпкерлерге жанашырық таныту, ондағы әрекеттердің дамуын қадағалау, мазмұнын түсінуге және олардың мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауға, автор сөздерін айту, кейіпкерлердің мінезін беру, шығарма мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруге, ересектермен бірге өртегі мен әнгіменің басын, сонын ойдан құрастыруға баулу. Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше құрастырып, өртегі, әнгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Шешендікке, сөз өнеріне баулу, халық ауыз әдебиеті шығармаларымен таныстыру, санамақ, жаңылтпаши айту, жұмбақ шешу, айтыс өнеріне баулу, еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауға, оларды басқа қырынан көрсетуге (катыгез-мейірімді, акқоңіл-салмақты) ынталандыру.</p>
Қазақ тілі. (аптасына 1 рет)	<p>Тілдік дамытушы орта. Сөйлесу барысында әнгімелесушінің назарын өзіне аудару үшін интонациямен сөйлеу мәнерін өз бетінше колдану түрлі балалар әрекеттерінде өзінің және құрдастарының әрекетін түсіндіруге және дәлелдеуге баулу.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алуды, фонематикалық естуді, анық және қалыпты қарқынмен сөйлей білуді дамыту. Қазақ тіліне тән ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуга баулу.</p> <p>Сөздік қор. Коршаган ортадагы заттар мен өсімдіктердің, жануарлардың, құстардың, табиғат құбылыстарының, тұрмыстық заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. Тұстық қарым-қатынасты («сінді», «женге», «жезде», «нагашы», «жиен», «бөле») білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің отбасы, отбасылық мерекелер, отбасындағы қызықты оқигалар, салт-дәстүрлер туралы айтуга баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Үлгі бойынша жай, жайылма сөйлемдер құра білуге үйрету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Суреттер бойыншаәнгіме құрастыруға, ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиганы ойлап табуға баулу.</p>

Танымдық және зияткерлік дагдыларды дамыту	Математика негіздері.	<p>Жиын. Балаларга жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу.</p> <p>Сан, санау. 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауга «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауга, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, тендік және тенсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тен ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алыш тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұраптарына жауап беруге үйрету. 5 келемінде тұра және кері санауга жаттықтыру.</p> <p>Шама. Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін колдану.</p> <p>Геометриялық фигуralар. Балаларды геометриялық фигуralарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сойлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кендеу-тарлау, жогары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойыншатен).</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозгалу (алға-артқа, онға-солға, жогары-төмен), заттарды он қолмен солдан онга қарай орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдында үстел, сол жағымда орындық тұр).</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (танертен, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертен» туралы ұғымдарын көңейту.</p>
Балалардың шығармашылық дагдыларын, зерттеу іс-әрекетін	Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. Балалардың ғүлдер, қоршаган заттар мен табигат объектілерінің түстері мен ренктері туралы ұғымдарын байыту. Қоңыр, қызығылт сары, ашық жасыл ренктермен таныстыру және ол түстерді өз бетінше</p>

	<p>жасауга ынталандыру (қажетті түсті шығару үшін бояуларды араластыру). Сурет салуда әртүрлі түстерді қолдануга, көп түске назар аударуға деген ұмтылысты қолдау. Пішінін ескере отырып, ою-өрнекті орналастыру, элементтер бірізділігін, олардың арасындағы арақашықтықтарды сактау. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуга үйрету, заттарды бояуда сыйбалар мен жақпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солдан онға пішіннің шеткі сзығынан шықпай ырғакты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сзықтарды ал қылқаламның ұшымен жінішке сзықтарды жүргізу. Сурет салуда еңкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруга, жұмыс орнын таза ұстауга, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сактауга баулу.</p>
Мұсіндеу	<p>Әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тән ерекшеліктерін ескере отырып, заттардын толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда бөлшектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндеу. Балалардың көлемді пішіндер мен қарапайым композицияларды мұсіндеуге қызығушылығын арттыру, ұжымдық жұмыстарды орындауда міндеттемелерді өзара бөлісу. Қазақ халқының түрмистық заттарымен таныстыру, оларды мұсіндеуге баулу. Дайын мұсінді дөңгелек, сопақ, шаршы, үшбұрыш пішіндегі қазақ оюларының элементтерімен безендіру. Мұсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
Жапсыру	<p>Жапсыру мен шығармашылық әрекетке қызығушылықты, шығармашылық қабілетті, қиялды дамыту. Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Тұзу сзық бойымен алдымен қыска, кейін ұзын жолақтарды қиоды үйрету. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қиып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды қиода қолдану. Тар жолақтарды көлдененінен қиоды, шаршының бұрыштарын қиоды үйрету. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қию және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің комегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Қазақ халқының сәндік-қолданбалы</p>

	<p>өнерімен, киіз үй оның жабдықтарымен, сандық, кебежемен, коржынмен таныстыру. Элементтердің ретін, олардың арасындағы арақашықтықтауды, пішінін ескере отырып, ұлттық ою-өрнекті колданып, тұрмыстық заттарды, ыдыстарды безендіру дагдыларын дамыту. Ұжымдық сюжетті композицияны құрастыру дагдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиога немесе өз бетінше ойдан қыып жапсыруға мүмкіндік беру. Шығармашылық қиялды дамыту. Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сактау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.</p>
Құрастыру	<p>Құрылыс материалдарынан, «лего» конструкторлардан құрастыру. Орналастыру тәсілдерін қолдана отырып, пластиналарды тігінен және кірпіштерді, бөлшектерді көлденеңінен орналастыру, құрастыруға қолданған құрылыс бөлшектерін ажырату (текше, пластина, кірпіш, блок) және атау, оларды сапасы, қолемі мен пішіні бойынша таңдау, өз бетінше ойдан құрастыруға мүмкіндік беру, құрастырылған құрылыс бөлшектерінің кеңістікте орналасуын айқындау. Дайын құрылышпен түрлі ойындар ойнауга ынталандыру. Құрылыс бөлшектеріне ұқыптылықпен қарау, ойнап болған соң оларды жинау және орнына қою, құрастыру барысында қауіпсіздік ережелерін сактау.</p> <p>Қағаздан құрастыру. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шыршықтап, қөлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру.</p> <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Табиғи материалдардан жасалған бұйымдарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше таңdap, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру. Ұқыптылыққа тәрбиелеу. Қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
Музыка (аптасына 2 рет)	<p>Музыка тыңдау. Музыканы тыңдау мәдениетін сактау (музыкалық шығармаларды аландамай сонына дейін тыңдау). Музыканың сипаттын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музыкадан алған әсерлері</p>

туралы әңгімелеу, музикалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (акырын, қатты, баяу, жылдам), жогары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қимылдармен сүйемелдеу, қазақтың ұлттық аспабы домбырамен орындалған әндер мен күйлерді тындау.

Ән айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қыска музикалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Әуендей таза және сөздерді анық айтуға, музиканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен).

Музикалық-ыргақты қимылдар. Қимылдарды музикамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музиканың екінші белігінде қимылдарды өзгерту, музиканың көңілді, ойнақы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша тыныс әндерді сахналуға баулу, музиканың ыргағына сәйкес әртүрлі қарқынменсекіру.

Балалар музикалық аспаптарында ойнау. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музикалық аспаптарды қолдану. Асатаяқ, сазсырнайда қарапайым әуендерді ойнау. Балалар музикалық аспаптарында ойнау.

Билер. Музиканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шенбер бойымен ән айтып жүру, қимылдарды өзгерту, шашшандық пен ептілік таныту, музиканың көңілді, ойнақы сипатын ажыратада білу, атрибуттармен би қимылдарын орындау. Қазақтың ұлттық би өнерімен таныстыру. «Қамажай» биін үйрету.

**Элеуметтік-эммоционалдық
калыптастыру**

Дағдыларды

Коршаган ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үй. Баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру. Баланы өсіп, жетілген ересек баларетінде кабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, келісім білдіру, жеке басын құрметтеу. Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің енбегі туралы білімдерін жетілдіру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамкорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауга үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әнгімелу, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру.</p> <p>Заттық әлем. Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасаудағыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Коршаган орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін көңейту. Адамдарға енбектері үшін алғыс айтуда және енбектің нәтижесіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары. Эртурлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу.</p> <p>Еңбекке баулу. Балалардың еңбек етуге деген оң көзқарасын тәрбиелеу, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру: бастаған істі аяғына дейін жеткізе білу, оны жақсы орындау. Жақындарының мамандықтарымен таныстыру, олардың атқаратын қызыметінің маңызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызығушылықты қалыптастыру.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге комектесуге тәрбиелеу. Жағымсыз қылықтары үшін ұяты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу.</p> <p>Мениң Отаным – Қазақстан. Отанымызды – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуға баулу. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен қарауға тәрбиелеу.</p> <p>Осымдіктер әлемі. Осымдіктердің даму кезендері (тұқым, көшет, сабак, жапырак, гүл, тұқым) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру.</p>
----------------------------	--

Өсімдіктердің жіктелуі туралы түсініктерді көңілдіріп көңілдірілгенде кеңейту: жемістер, көгөністер, жидектер (орман, бақша), гүлдер (бөлме, бақша, шабындық), бұталар және ағаштар (бақша, орман). Бөлме өсімдіктеріне және табиғат бұрышындағы жануарларға күтім жасау, адамның табиғатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру.

Жануарлар әлемі. Жабайы андар, олардың сыртқы түрі, қозгалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қыска бейімделуі туралы үғымдарын байыту. Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымга тән көріністерді: күзде – көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста - құстардың қоректендірудің қажеттігі, көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылықтауы, шиқылдауы, үя салуы, балапан шыгаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне қажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау.

Білім беру үйымы: М.Жұмабаев атындағы ЖББОМ «Жауқазын» шағын орталығы

Топ: «Қошакан» ересек тобы

Балалардың жасы 4-5 жас

Жоспар күрылу кезеңі: Сәуір айы 2022-2023 оқу жылы

Дағдылар	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Физик алық қасиеттерді памыт	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жұру: өкшемен, аяқтын сыртқы қырымен, адымдаپ, жан-жаққа қосалқы қадаммен (онға және солға), сапта бір-бірден жұру, жұруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жұру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру.</p> <p>Тепе-тендікті сактау: қырлы, көлбеу тактай бойымен (ені 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жұру; қолдарды әртүрлі қалыпта ұстап жұру.</p> <p>Жүгіру: түрлі тапсырмаларды орындаі отырып: шашаш және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, орташа жылдамдықпен жұруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру.</p> <p>Енбектеу, өрмелдеу: көлбеу тактай бойымен төрттагандап енбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай енбектеу; табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап енбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқаның астынан енбектеу; күрсаудан енбектеп өту;</p> <p>Секіру: аяқты бірге, алшақ койып, бір аяқпен (он және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сзықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, 20–25 сантиметр биіктікten секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 сантиметр), қыска секіргішпен секіру.</p> <p>Лақтыру, домалату, қағып алу: заттардың арасымен доптарды, күрсауларды бір-біріне домалату; заттарды қашықтыққа лақтыру (3,5–6,5 метрден кем емес), ,5 метр қашықтықта тігінен қойылған (нысанда ортасының биіктігі 1,5 метр) нысанага лақтыру; допты бір-біріне төменнен және бастан асыра лақтыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі колымен және бір колымен лақтыру (2 метр қашықтықтан);</p> <p>Сапка тұру, сап түзеу, сапка қайта тұру. Бір-бірден сапка тұру, бір-бірінің</p>

метр қашықтыкта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі қолымен және бір қолымен лактыру (2 метр қашықтықтан);

Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шенберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі катарға тұру, бағыт бойынша түзелу; онға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшак ұстau және жақын тұру.

Ырғақтық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау.

Спорттық жаттығулар екі немесе үш дөнгелекті велосипед тебу; онға, солға бұрылу.

Қимылды ойындар Таныс ойындарды үйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік) дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сактауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, құрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.

Сойлеуді дамыту	<p>Сейлеудің дыбыстық мәдениеті. Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дағдыларын бекіту, ызын және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуга жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p> <p>Сейлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін мен жаңылтпаштар айтқызу</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажыратада білуге және атауға үйрету</p> <p>Сөздік қор. Баланың сөздік қорын айналасындағы өзін коршаған ортадан тыс заттар мен құбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. Сейлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Сейлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауға, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бүйрек раймен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүтір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әнгімеге катысуға баулу, диалогке катысушы үшін түсінікті сұрақтар коюға және қойылған сұрақтарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету.</p>
-----------------	--

ала. арн иши	Сурет салу	<p>Сан, санау. 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауға «нешінші?» сұрағына жауап беруге және корытынды санды атауға, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үйрету. Екі қатарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үйрету, теңдік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тен ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топка бір затты косу немесе артық топтан алыш тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үйрету. 5 көлемінде тұра және кері санауға жаттықтыру.</p> <p>Шама. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру.</p> <p>Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстіне және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуан- жінішке сын есімдермен белгілеу. Бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып, салыстыру.</p> <p>Геометриялық фигуralар. Балаларды геометриялық фигуralарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді кору және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кеңдеу-тарлау, жоғары-төмен, қалың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, қалындығы бойыншатең).</p> <p>Кеңістікті бағдарлау. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозғалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан онға қарай орналастыру, заттардың өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдында үстел, сол жағымда орындық тұр).</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік бөліктері (танертен, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертен» туралы ұғымдарын көнектізу.</p>
--------------------	------------	--

	<p>бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру.</p> <p>Табиғи, қалдық материалдардан құрастыру. Шығармашылық киялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше тандап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру.</p>
Музыка (аптасына 2рет)	<p>Музыка тыңдау. Музыканы тыңдау мәдениетін сактау (музыкалық шығармаларды алаңдамай сонына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музықадан алған әсерлері туралы әнгімелдеу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (акырын, қатты, баюу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды корсетумен және кимылдармен сүйемелдеу.</p> <p>Эн айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуда үйрету, әнді созып, кимылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қыска музыкалық фразалар арасында тыныс алушы дамыту. Әуенде таза және сездерді анық айтуда, музыканың сипатын жеткізе білуға үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуда баулу (тәрбиешіні комегімен).</p> <p>Музыкалық-ыргакты кимылдар. Би кимылдарын, ойындағы музыкалық кимылдарды орындауға қызыгуышылық тудыру, марш сипатын ыргакты жүріспен беру, музыканың кимылдық сипатына қарай женіл, ыргакты жүтіру; музыканың ыргагын нақты бере отырып, қос аяқпен еркін және женіл секіру, кимылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші белгінде кимылдарды өзгерту, музыканың қоңылді, ойнақы сипатын кабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналуға баулу, музыканың ыргагына сәйкес артурлі карқынменсекіру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Таныс әндерді орындауда балаларға ариалған әртүрлі шұлы музыкалық аспаптарды коллану. Асатаяқ, сазсырнайда қарапайым әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында ойнау,</p> <p>Билер. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шеңбер бойымен ән айтып шығу, кимылдардың оттерту, тапшылдық пәннен тәсілді таныту, музыканың қоңылді, ойнақы сипатын ажыратада білу, атрибуттармен би кимылдарын орындау.</p>

	Көркем әдебиет	<p>Балалардың түрлі әрекеттерінде ертегілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу.</p> <p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуда, қысқа өлеңдерді, санамақтарды жатқа айтуда, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпақтарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сактауда, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауда, кейіпкерлеріне жаңашырылыш танытуға баулу. Мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауда, автор сөздерін айтуда, кейіпкерлердің мінезін беруде, шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, сонын ойдан құрастыруды баулу.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша қарапайым қойылымдарды ойнауда, образды бейнелеу үшін еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауда, оларды басқа қырынан көрсетуге (катыгез-мейірімді, аккөніл-салмақты) ынталандыру.</p>
	Қазақ тілі (аптасына 1 рет)	<p>Тілдік дамытушы орта. Ұжымдық әңгімеге қатысуга, әңгімелесушінің сөзін бөлмей, кезекпен сөйлеуге, бейнелеу құралдарын қолдану.</p> <p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сөйлеуде тыныс алууды анық сөйлей білуді дамыту.</p> <p>Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуда баулу.</p> <p>Сөздік кор. Қоршаган ортадағы заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. Тұстық қарым-қатынасты білдіретін сөздерді үйрету. Өзінің отбасындағы қызықты оқиғалар туралы айтуда баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Жай сөйлемдер күра білуге үйрету. Өз ойын жай сөйлемдермен жеткізуге мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Ойыншықтар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауда, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиғаны ойлап табуда баулу.</p>
Таны мдық және зиятиқ	Математика негіздері	Жиын. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу.

	<p>композицияларды салу кезінде әрбір затқа тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, ғұл бұтадан аласа. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуга үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жакпаларды бір бағытта жоғарыдан төмөнге немесе солданонға пішіннің шеткі сзығынан шықпай ырғакты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сзықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сзықтарды жүргізу. Сурет салуда енкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруға, жұмыс орнын таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сактауға баулу.</p>
Мұсіндеу	<p>Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді колданып, бейнелерді мұсіндеу, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тәнерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас боліктен созу, майда болшектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндеу Мұсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сактау.</p>
Жапсыру	<p>Жапсыру мен шығармашылық әрекетке қызығушылықты, шығармашылық қабілетті, қиялды дамыту. Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Тұзу сзық бойымен алдымен қысқа, кейін ұзын жолақтарды қиоды үйрету. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көгеністерді, ғұлдерді, оюларды қиода қолдану. Тар жолақтарды көлдененен қиоды, шаршының бұрыштарын қиоды үйрету. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, ғұлдердің пішінін кио және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиоға немесе өз бетінше ойдан қып жапсыруға мүмкіндік беру Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сактау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.</p>
Құрастыру	Қағаздан құрастыру. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парагын ортасынан

Коршаган ортамен
тәнистыру

Бала, оның отбасы, үй.. Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің енбегі туралы білімдерін жетілдіру. Отбасындағы ұлкендерді сыйлауға, құрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауга үрнету, отбасындағы сүйекті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әнгімеледеу, өзінің жақындарына мактандырылған сезімін білдіру.

Заттық әлем. Балаларды заттық әлеммен тәнистыру және онымен әрекет жасаудағыларын қалыптастыру. Жақын манайдың заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Қоршаган орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктерін көнектізу. Адамдарға еңбектері үшін алғыс айтуда және еңбектің натижесіне құрмет көрсете білуге тәрбиелеу.

Байланыс және қозғалыс құралдары. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық тәнистуға тәрбиелеу.

Еңбекке баулу. Балалардың еңбек етуге деген оң көзқарасын тәрбиелеу, берілген тапсырмага жауапкершілікпен карауды қалыптастыру: бастаған істі аяғына дейін жеткізе білу, оны жақсы орындау. Жақындарының мамандықтарымен тәнистыру, олардың атқаратын қызметінің маңызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызығушылықты қалыптастыру.

Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Карапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге құрмет көрсетуге, кішілерге көмектесуге тәрбиелеу. Жағымсыз қылыштары үшін ұятты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауға баулу.

Менің Отаным – Қазақстан. Отанымыз – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мактандырылған сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге көтүсуге баулу. Мемлекеттік рөміздерге (ту, елтаңба, әнұран) құрметпен карауға тәрбиелеу.

Осымдіктер әлемі. Осымдіктердің әдаму көзендері (тұқым, кошет, сабак, жапырақ, гүл, тұқым) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру.

Өсімдіктердің жіктелуі туралы тұсініктердің көңіл-көңілдерінде: жемістер, көгөністер, жидектер (орман, бақша), гүлдер (бөлме, бақша, шабындық), бұталар және ағаштар (бақша, орман). Бөлме өсімдіктеріне және табигат бүрышындағы жануарларға күтім жасау, адамның табигатқа қамқорлық танытуының маңызы туралы білімдерін қалыптастыру.

Жануарлар әлемі. Жабайы андар, олардың сыртқы түрі, козгалуы, тіршілік ету ортасы, азығы, қыска бейімделуі туралы ұғымдарын байыту. Бақылау барысында жануарлар әлеміндегі маусымға тән көріністерді: күзде – көбелектердің, қоңыздардың, кейбір құстардың болмауы, қыста - құстардың қоректендірудің кажеттігі, көктемде көбелектер, қоңыздардың пайда болуы, құстардың көбеюі, олардың сайрауы, шықылдауы, ұя салуы, балапан шыгаруы, жазда көбелектер, қоңыздар, инеліктер, құстардың көбеюін салыстыру, олардың тіршілік етуіне кажетті жағдайларды: азық, су, жылу, жарық, мекендейтін орнын анықтау.

Білім беру үйімі: М.Жұмабаев атындағы ЖББОМ «Жауқазын» шағын орталығы

Топ: «Қошқан» ересек тобы

Балалардың жасы 4-5 жас

Жоспар күрылу кезеңі: Мамыр айы 2022-2023 оку жылы

Дағдылар	Үйымдастырылған іс-әрекет	Үйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Физикалық қасиеттерді дамыту	Дене шынықтыру (аптасына 3 рет)	<p>Негізгі қимылдар.</p> <p>Жүру: өкшемен, аяқтың сыртқы қырымен, адымдаш, жан-жакқа қосалқы қадаммен (онға және солға), сапта бір-бірден жүру, жүруді жүгірумен, секірумен алмастырып, бағытты және қарқынды өзгертіп жүру, қол мен аяқ қимылдарын үйлестіру.</p> <p>Тепе-тендікті сақтау: қырлы, колбеу тақтай бойымен (еңі 2 сантиметр, биіктігі 30-35 сантиметр) жүру; қолдарды әртүрлі қалыпта ұстап жүру.</p> <p>Жүгіру: түрлі тапсырмаларды орындаі отырып: шапшаң және баяу қарқынмен, жетекшіні ауыстырып жүгіру, орташа жылдамдықпен жүруді кезектестіре отырып, 40–50 метрге жүгіру.</p> <p>Еңбектеу, ормелеу: көлбеу тақтай бойымен төрттагандап еңбектеу; етпетімен жатып, гимнастикалық скамейка бойымен қолдарымен тартылып, алға қарай еңбектеу; табан мен алақанға сүйеніп, төрт тағандап еңбектеу, 50 сантиметр биіктікте ілінген арқанның астынан еңбектеу; құрсаудан еңбектеп өту;</p> <p>Секіру: аяқты бірге, алшақ қойып, бір аяқпен (он және сол аяқты алмастыру) секіру, 4–5 сзықтан аттап (сызықтардың арақашықтығы 40–50 сантиметр) секіру, 20–25 сантиметр биіктікten секіру, орнынан ұзындыққа (шамамен 70 сантиметр), қысқа секіргішпен секіру.</p> <p>Лактыру, домалату, қағып алу: заттардың арасымен доптарды, құрсауларды бір-біріне домалату; заттарды қашықтыққа лактыру (3,5–6,5 метрден кем емес), ,5 метр қашықтықта тігінен қойылған (нысанда ортасының биіктігі 1,5 метр) нысаннан лактыру; допты бір-біріне төменин және бастан асыра лактыру (1,5 метр қашықтықта), қағып алу; допты кедергілер арқылы бастан асыра екі колымен және бір колымен лактыру (2 метр қашықтықтан);</p>

Сапқа тұру, сап түзеу, сапқа қайта тұру. Бір-бірден сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа және шенберге тұру. Екеуден, үшеуден бірінің артынан бірі қатарға тұру, бағыт бойынша түзелу; онға, солға бұрылу, орнында айналу; араларын алшак ұсташа және жақын тұру.
Ыргактық жаттығулар. Таныс, бұрын үйренген жаттығуларды және қимылдарды музыкамен сүйемелдеу арқылы орындау.
Спорттық жаттығулар екі немесе үш дөңгелекті велосипед тебу; онға, солға бұрылу.
Қимылды ойындар Таныс ойындарды үйымдастыруда бастамашылдық, дербестік танытуға баулу. Ойындарда физикалық қасиеттерді (жылдамдық, күш, шыдамдылық, икемділік, ептілік) дамыту. Қимылды ойындарда жетекші рөлді орындауға үйрету, ойын ережелерін саналы түрде сактауға баулу. Доптармен, секіргіштермен, кұрсаулармен ойындарда балалардың белсенділігін дамыту.

Сөйлеуді дамыту	<p>Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.</p> <p>Дауысты, дауыссыз дыбыстарды дұрыс айту дәғдиларын бекіту, ызың және үнді (р, л) дыбыстарды анық айтуда жаттықтыру. Артикуляциялық аппаратты жетілдіру.</p> <p>Сөйлеу қарқынын өзгертуді бекіту: ақырын, жылдам сөйлеуді менгерту үшін мен жаңылтпаштар айтқызу</p> <p>Фонематикалық естуді дамыту: белгілі бір дыбыстан басталатын сөздерді есту арқылы ажырата білуге және атауга үйрету</p> <p>Сөздік қор. Баланың сөздік корын айналасындағы өзін қоршаған ортадан тыс заттар мен күбылыстардың атауларымен кеңейту, аталған заттардың қолданылу аясы туралы балалармен талқылау. Сөйлеуде күнделікті көп қолданылатын сын есімдерді, етістіктерді, есімдіктерді қолдану. Сөздік қорды ересектердің мамандықтарын білдіретін зат есімдермен, еңбек әрекетін білдіретін етістіктермен толықтыру.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы.</p> <p>Сойлемдегі сөздерді байланыстыруға, көмекші сөздерді дұрыс қолдануға үйрету, зат есімдерді жекеше және көпше түрде, сан есімдерді ретімен атауга, оларды зат есімдермен септіктерде, жекеше және көпше түрде, зат есімдерді сын есімдермен байланыстыруға, етістіктерді бүйрек рапортермен қолдана білуге үйрету (отыр, жүр, жүгір).</p> <p>Байланыстырып сөйлеу. Диалогтік сөйлеуді жетілдіру: әңгімелеге қатысуга баулу, диалогке қатысушы үшін түсінікті сұраптар коюға және қойылған сұраптарға дұрыс, толық жауап беруге баулу. Ұсынылған сюжеттер бойынша қойылымдарды сахналауға үйрету.</p>
Көркем әдебиет	<p>Балалардың түрлі әрекеттерінде ертеғілерді, әңгімелерді, өлеңдерді тыңдауға, көркем сөзге, кітапқа қызығушылыққа баулу.</p> <p>Тыңдалған шығарманың мазмұнын қайталап айтуда, кыска өлеңдерді, санамақтарды жатка айтуда, шығарма мазмұны мен сипатына сәйкес тақпактарды, өлеңдерді жаттауда түрлі интонацияларды, үзілістерді, логикалық екпінді қолданып, оларды есте сактауда, шығарма мазмұнын дұрыс қабылдауда, кейіпкерлеріне жанашырлық танытуда баулу. Мазмұнын қайталап айтуда сюжет желісінің реттілігін сактауда, автор сөздерін айтуда, кейіпкерлердің мінезін беру,</p>

		<p>шығарма мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруге, ересектермен бірге ертегі мен әңгіменің басын, сонын ойдан құрастыруға баулу.</p> <p>Балалардың кітаптағы иллюстрацияларды өз бетінше қарастырып, ертегі, әңгіме құрастыруына мүмкіндік беру. Таныс әдеби шығармалар, ертегілер бойынша карапайым қойылымдарды ойнауға, образды бейнелеу үшін еркін ойындарда таныс кейіпкерлердің образын өздігінен сомдауга, оларды басқа қырынан көрсетуге (қатыгез-мейірімді, акқоніл-салмақты) ынталандыру.</p>
Танымдық зияткерлік дамыларды дамыту	Қазақ тілі (аптасына 1 рет)	<p>Тілдік дамытушы орта. Ұжымдық әңгімеге қатысуға, әңгімелесушінің сезін болмей, кезекпен сойлеуге, бейнелеу құралдарын колдану.</p> <p>Сойлеудің дыбыстық мәдениеті. Артикуляциялық және дауыс аппаратын, сойлеуде тыныс алуды анық сөйлей білуді дамыту.</p> <p>Қазақ тіліне тән ә, ө, қ, ү, ұ, і, ғ дыбыстарын жеке, сөз ішінде анық айтуга баулу.</p> <p>Сөздік кор. Қоршаган ортадағы заттардың атауларын білдіретін сөздерді түсіну және атау дағдыларын қалыптастыру. Туыстық қарым-қатынасты білдіретін сөздерді үрету. Өзінің отбасындағы қызықты оқигалар туралы айтуга баулу.</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы. Жай сөйлемдер күра білуғе үрету. Өз ойын жай сөйлемдермен жеткізуғе мүмкіндік беру.</p> <p>Байланыстырып сойлеу. Ойыншыктар мен заттарды 4-5 сөйлеммен сипаттауға, берілген сурет бойынша оған дейінгі және одан кейінгі оқиганы ойлап табуға баулу.</p>
Және	Математика негіздері	<p>Жиын. Балаларға жиын, оның әртүрлі түстегі, пішіндегі, өлшемдегі заттардан тұратындығы туралы түсінік беру, заттарды жүппен қою арқылы оларды санамай-ақ салыстыру негізінде тең немесе тең еместігін анықтай білу.</p> <p>Сан, санау. 5-ке дейін реттік санау дағдыларын дамыту, реттік сан есімдерді атау, сандарды реті бойынша атауга «нешінші?» сұрағына жауап беруге және қорытынды санды атауга, «барлығы қанша?» сұрағына жауап беруге үрету. Екі катарда орналасқан заттар тобын салыстыруды үрету, тендік және теңсіздік туралы ұғымдарды қалыптастыру. Тең ұғымын екі тәсілмен саны бойынша кем топқа бір затты қосу немесе артық топтан алып тастау арқылы қалыптастыру, «қанша болды?», «қаншасы қалды?» сұрақтарына жауап беруге үрету.</p>

		<p>көлемінде тұра және кері санауга жаттықтыру.</p> <p>Шама. Заттар шамасы бойынша әртүрлі болатындығы жайлы түсінік беру.</p> <p>Ұзындығы, ені, және биіктігі бойынша екі затты салыстыру, екі затты үстінен және қасына қою тәсілдерін қолданып, жуандығы бойынша заттарды салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзын-қысқа, енді-енсіз, биік-аласа, жуан-жіңішке сын есімдермен белгілеу. Бірнеше затты өсу және кему ретімен орналастырып, салыстыру.</p> <p>Геометриялық фигуralар. Балаларды геометриялық фигуralарды (дөңгелек, үшбұрыш, төртбұрыш) және денелерді (куб, шар, цилиндр) танып, атай білуге үйрету, геометриялық пішіндерді көру және сипап сезу арқылы зерттеу, сөйлеуде сын есімдерді қолданып, салыстыру нәтижелерін атау (ұзындау-қысқалау, кендеу-тарлау, жоғары-төмен, калың-жұқа немесе ұзындығы, ені, биіктігі, калындығы бойыншатен).</p> <p>Кеңістік бағдарлау. Кеңістік бағыттарын өзіне қатысты анықтау, берілген бағытта қозгалу (алға-артқа, онға-солға, жоғары-төмен), заттарды он қолмен солдан онға карай орналастыру, заттардын өзіне қатысты орналасуын сөздермен белгілеу (менің алдында үстел, сол жағымда орындық түр).</p> <p>Уақытты бағдарлау. Тәулік беліктері (танертен, күндіз, кеш, түн) олардың сипаттамалық ерекшеліктері мен реттіліктері, «бүгін», «кеше», «ертең» туралы үгимдарын көнектізу.</p>
Балалардың шыгармашылық дағыларының, зерттеу іс-әрекетін дамыту	Сурет салу	<p>Жеке заттарды және бірдей заттарды қайталап салу және олардың қасына басқа заттарды бейнелеу арқылы сюжеттік композицияларды салу. Сюжетті композицияларды салу кезінде әрбір затка тән ерекшеліктерді, олардың бір-біріне арақатынасын беру. Заттардың көлемі бойынша арақатынасын беруге үйрету: ағаш биік, бұта ағаштан аласа, гүл бұтадан аласа. Балаларды суреттерді қылқаламмен, қаламмен бояуға үйрету, заттарды бояуда сызбалар мен жакпаларды бір бағытта жоғарыдан төменге немесе солданонға пішіннің шеткі сзығынан шықпай ыргакты түрде бояу. Қылқаламды үстінен баса отырып, жуан сзықтарды ал қылқаламның ұшымен жіңішке сзықтарды жүргізу.</p> <p>Сурет салуда енкеймей, арқаны тік ұстап, дұрыс еркін отыруга, жұмыс орнын</p>

		таза ұстауға, ұқыпты болуға, қауіпсіздікті сактауға баулу.
Мұсіндеу		Ермексаз, сазбалшық, пластикалық кесектерден әртүрлі тәсілдерді қолданып, бейнелерді мұсіндеу, әртүрлі пішіндегі таныс заттарды өзіне тәнерекшеліктерін ескере отырып, заттардың толық пішіні пайда болғанға дейін немесе жайылған пішіннің жиектерін ию, жеке бөліктерді тұтас бөліктен созу, майда болжектерді қысу сияқты тәсілдермен мұсіндеу Мұсіндеуде қауіпсіздік ережелерін сактау
Жапсыру		Жапсыру мен шыгармашылық әрекетке қызығушылыкты, шыгармашылық қабілетті, киялды дамыту. Қайшыны дұрыс ұстауды және пайдалана білуді қалыптастыру. Тұзу сзық бойымен алдымен қыска, кейін ұзын жолақтарды киуды үйрету. Текшеден дөңгелек пішін, тікбұрыштан бұрыштарын бүктеу арқылы сопақша пішіндерді қып алуға, бұл тәсілді жемістерді, көгөністерді, гүлдерді, оюларды киуда колдану. Тар жолақтарды қолдененін қиуды, шаршының бұрыштарын қиуды үйрету. Дайын пішіндерден жануарлар, құстар, гүлдердің пішінін қио және ол заттарды қағаз бетіне орналастыру дағдыларын қалыптастыру. Композицияны құрастыру кезінде заттар мен нысандардың көлемі бойынша арақатынасын ескеру. Ұсақ элементтерді ересектердің көмегімен желімдеу, алдымен қағаз бетінде заттың бейнелерін құрастырып, содан кейін оны желімдеу. Композицияны құрастыруда дайын пішіндердің көмегімен заттарды қиуга немесе өз бетінше ойдан қып жапсыруға мүмкіндік беру Жапсыруда қауіпсіздік ережелерін сактау, жұмысты ұқыптылықпен орындау.
Құрастыру		Қағаздан құрастыру. Қағаздан құрастыруға үйрету: қағаздың парагын ортасынан бүктеп, шиыршықтап, көлемді пішіндерге, орамдарға, ілмекке айналдыра білу, бұрыштарын және қырларын біріктіру, желімдеу, бөлшектерді өзара желімдеп, композиция құрастыру, «оригами» үлгісі бойынша қарапайым пішіндер құрастыру. Табиги, қалдық материалдардан құрастыру. Шыгармашылық киялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып және құрастыратын материалдарды өз бетінше тандап, ойдан құрастыруға мүмкіндік беру..
Музыка (аптасына 1 рет)		Музыка тыңдау. Музыканы тыңдау мәдениетін сактау (музыкалық

шығармаларды аландамай сонына дейін тыңдау). Музыканың сипатын сезінуге үйрету, таныс шығармаларды білу, тыңдалған музықадан алған әсерлөрі туралы әңгімелесу, музыкалық шығарманың мәнерлі құралдарын байқауға үйрету (акырын, катты, баяу, жылдам), жоғары дыбыстарды ажырату (секста, септима шегінде жоғары, төмен), әндерді иллюстрацияларды көрсетумен және қымылдармен сүйемелдеу.

Ән айту. Балаларды мәнерлеп ән айтуға үйрету, әнді созып, қымылдармен үйлестіріп айтуды қалыптастыру (ре-си бірінші октава шегінде). Қысқа музыкалық фразалар арасында тыныс алуды дамыту. Өуенді таза және сөздерді

анық айтуға, музыканың сипатын жеткізе білуге үйрету. Аспаптың сүйемелдеуімен және сүйемелдеуінсіз ән айтуға баулу (тәрбиешіні көмегімен).

Музыкалық-ыргакты қымылдар. Би қымылдарын, ойындағы музыкалық қымылдарды орындауға қызығушылық тудыру, марш сипатын ыргакты журіспен беру, музыканың қымылдық сипатына қарай женіл, ыргакты жүгіру; музыканың ыргағын нақты бере отырып, кос аякпен еркін және женіл секіру, қымылдарды музыкамен сәйкестендіре отырып, жүрелеп отыру, музыканың екінші болігінде қымылдарды өзгерту, музыканың көнілді, ойнакы сипатын қабылдау, мазмұны бойынша таныс әндерді сахналуға баулу, музыканың ыргағына сәйкес әртүрлі қарқынмен сөкіру.

Балалар музыкалық аспаптарында ойнау. Таныс әндерді орындауда балаларға арналған әртүрлі шулы музыкалық аспаптарды қолдану. Асатаяқ, сазсыриайда қарапайым әуендерді ойнау. Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.

Билер. Музыканың сипатына сәйкес ойын әрекеттерін орындау, шенбер бойымен ән айтып жүру, қымылдарды өзгерту, шашшандық пен ептілік таныту, музыканың көнілді, ойнакы сипатын ажыратса білу, атрибуттармен би қымылдарын орындау.

Қоршаган ортамен таныстыру	<p>Бала, оның отбасы, үй.. Баланың «Мен» бейнесін қалыптастыру. Баланы өсіп, жетілгөн ересек баларетінде кабылдау, оның ойын ашық білдіруге мүмкіндік беру, келісім білдіру, жеке басын күрметтеу. Отбасы туралы, отбасының ересек мүшелерінің енбегі туралы білімдерін жетілдіру. Отбасындағы үлкендерді сыйлауға, күрмет көрсетуге, кішілерге қамқорлық жасауға, отбасын, отбасылық дәстүрлерді бағалауға баулу. Жақын туыстарын білуге, олардың есімдерін атауға үйрету, отбасындағы сүйікті адамдары, отбасылық мерекелер, салт-дәстүрлер туралы әнгімелуе, өзінің жақындарына мақтаныш сезімін білдіру.</p> <p>Заттық әлем. Балаларды заттық әлеммен таныстыру және онымен әрекет жасау дагдыларын қалыптастыру. Жақын маңайдағы заттарды ажыратып, атай білуді жетілдіру. Қоршаган орта заттары, олардың қасиеттері және қолданылуы туралы түсініктегі көзқарастардың көзінде күрметтесе тұрғандау. Адамдарға еңбектері үшін алғыс айтуда және еңбектің нәтижесіне күрмет көрсете білуге тәрбиелеу.</p> <p>Байланыс және қозғалыс құралдары. Әртүрлі көлік құралдары мен оларды басқаратын адамдар туралы білімдерін жетілдіру. Көлікте жұмыс істейтін адамдарға сыйластық танытуға тәрбиелеу.</p> <p>Еңбекке баулу. Балалардың еңбек етуге деген оң көзқарасын тәрбиелеу, берілген тапсырмаға жауапкершілікпен қарауды қалыптастыру: бастаған істі аяғына дейінжеткізе білу, оны жақсы орындау. Жақындарының мамандықтарымен таныстыру, олардың аткаратын қызыметтің маңызын түсіну, ата-анасының мамандықтарына қызыгуышылықты қалыптастыру.</p> <p>Адамгершілік және патриоттық тәрбие. Қарапайымдылыққа, мейірімділікке және әділдікке, ересектерге күрмет көрсетуге, кішілерге комектесуге тәрбиелеу. Жағымсыз қылықтары үшін ұтты сезіне білуге, ренжіткені үшін құрдасынан кешірім сұрауга баулу.</p> <p>Мениң Отаным – Қазақстан. Отанымыз – Қазақстан Республикасына деген сүйіспеншілікті және мақтаныш сезімін ояту. Балаларды мемлекеттік мерекелерге қатысуга баулу. Мемлекеттік рәміздерге (ту, елтаңба, әнұран) күрметпен қарауга тәрбиелеу.</p> <p>Өсімдіктер әлемі. Өсімдіктердің даму кезеңдері (тұқым, көшет, сабак, жапырақ, гүл, тұқым) туралы бастапқы түсініктегі қалыптастыру.</p>
----------------------------	---